

Hodnocení bakalářská práce

Jméno oponenta **Mgr. Jiří Reif, Ph.D.**

datum **23. 8. 2013**

jméno příjmení název práce	Tereza Urbanová Ohrožené druhy rostlin v národních parcích ČR: srovnání z pohledu chráněných fenoménů a managementových přístupů	
kriterium	zdůvodnění	známka
<u>Typ BP</u>	Vlastní studie založená na práci s již publikovanými daty za použití expertního hodnocení.	
<u>Vlastní přínos 1</u>	Autorka prokázala, že se nad studovanou problematickou dokáže samostatně a hluboce zamyslet. Výsledky interpretuje logicky, používá cizojazyčnou literaturu. Na druhou stranu musím vytknout, že se veškeré uvažování o dosažených zjištěních nedokáže vymanit s příliš těsného sevření oněch čtyř zkoumaných NP, které se pořád dokola rozebírají v každé části práce. Citelně chybí srovnání problematiky managementu v NP s cizozemím (letmá zmínka o anglických, resp. německých parcích opravdu nestačí a ani není pořádně podložena citacemi), nenajdeme zde žádná jasná doporučení pro další postup (mohla by zahrnovat např. úpravy legislativy, přehodnocení stávajících praktik v jednotlivých NP atp.), práce se příliš svazuje IUCN kategorizací, aniž by podrobněji řešila, čemu ty kategorie z ochrannářského hlediska vlastně slouží či sloužit mohou. Přes tyto výhrady bych rád zdůraznil, že pro úroveň bakalářky je vlastní přínos práce více než dostatečný.	
<u>Náročnost 1 a formulace cílů</u>	Projekt je vlastně ohromně ambiciózní, ač se tak ve výsledku netváří. Zadané téma je skvělé a kdyby se jej podařilo vyřešit na úrovni obecnější publikace ve slušném časopise, šlo by o skutečně zásadní studii. Samozřejmě v rámci bakalářky tohle chtít nemůžeme, čímž se trochu odhaluje disproporce mezi zajímavostí tématu a řešením, které práce poskytuje. To ale nelze považovat za něčí chybu. Cíle práce jsou každopádně formulovány srozumitelně.	
<u>Data a jejich zpracování</u>	Data odpovídají cílům práce, jejich zpracování odpovídá úrovni bakalářky. Pro kvalitní publikaci by bylo nutné použít nějaké sofistikovanější techniky a matematické modelování, což by umožnilo kvantifikovat, do jaké míry se uplatňují v práci krátce diskutované vlivy rozlohy, biogeografie nebo historického kontextu. Nicméně opět nelze něco takového v tomto typu práce požadovat. V této části posudku se máme také vyjádřit k citované literatuře. Na první pohled je vše v pořádku, citace odpovídají zpracovanému tématu, jejich množství a struktura je adekvátní. Druhý pohled ukáže, jak ostatně plyne i z výše uvedených poznámek k vlastnímu přínosu práce, že zahraniční prameny jsou takřka výhradně omezeny na českou (byť nyní již dosti prestižní) Preslii a na pár manuálů a knih. Samozřejmě se zde odráží to, že práce řeší české parky, ale právě tady vidíme, jak schází články srovnávající situaci u nás se zahraničím.	
<u>Presentace dat</u>	Presentace dat je přehledná a hezká, pouze mě mírně řečeno roztrpčil společný popis tabulek, které dohromady zabírají 10 stran, uvedený až u poslední z nich – než jsem se k němu prolistoval, poněkud jsem pozapomněl, co jsem vlastně hledal, a tak to šlo několikrát dokola. Naštěstí tomu tak již nebylo u ostatních doprovodných materiálů, jinak by se asi mé rozladění projevilo i v hodnocení práce. Druhým nedostatkem presentace dat je popis výsledků. Ony tabulky, nad nimiž o něco výše lamentuji, shrnují klíčové výsledky celé práce, ovšem vlastně nejsou ve Výsledcích podrobněji okomentovány (interpretovány). Částečně je toto nahrazeno v Diskusi, kam by však spíše patřila širší diskuse těchto výsledků, které tu bohužel chybí.	
<u>Logika textu a formální úprava</u>	Práce je psána velmi pěkně, a to ne vzhledem k obecné úrovni bakalářek, ale celkově – autorka prostě umí opravdu dobře psát. Pravopisnou chybu jsem	

	našel jednu, a to ne na každé stránce, jak to v těchto pracích bývá, ale opravdu jednu v celém textu. Je zjevné, že téma autorku bavilo a nedělalo jí problémy psát živě a s nadhledem.	
výsledná známka	Navzdory veškeré mé kritice výborná práce.	1

Otázky k obhajobě:

1. Expertní odhad vazby jednotlivých druhů na management byl proveden pro každý NP zvlášť. Jak moc se jednotlivé druhy v tomto ohledu mezi parky překrývaly? Jinými slovy: jak časté byly případy, kdy byl stejný druh hodnocen v různých parcích z hlediska vazby na management různě? Ptám se tak proto, že absence tohoto hodnocení znemožnila provést analýzu pro NP Šumava. Kdyby se však jednotlivé druhy ve své vazbě na management mezi parky nelišily, bylo by možné provést jakési obecné hodnocení této vazby na úrovni celé ČR a problém se Šumavou by odpadl.
2. Do analýzy mohly kromě vazby druhu na management vstoupit i další charakteristiky druhů, třeba různé typy ekologických nároků či nějaké znaky životních strategií. Mohla by autorka v tomto ohledu uvést nějaké postřehy? Třeba jaký typ druhů bývá nejčastěji v našich NP vázán na management a pro jaké skupiny druhů zase není problematické prosperovat bez zásahů člověka? Mimochodem existuje, podle dat použitých v této práci, nějaký vztah mezi vazbou na management a stupněm ohrožení?
3. V práci se občas zmiňuje, že svoji roli při vyhlášení jednotlivých našich NP hrály různé historické a legislativní vlivy. Už při letném pohledu na geografické rozložení našich parků je zřejmé, že všechny leží v pohraničí, což může navádět k následujícím úvahám:
 - žije tam málo lidí, takže bylo snadné v takových oblastech NP vyhlásit; NP obecně leží v místech s nejnižší hustotou lidské populace
 - je tam málo lidí, což umožnilo uchovat cenné biotopy; NP obecně leží v místech s nejvyšší biodiverzitou (případně nejvyšší koncentrací ohrožených druhů, vzácných biotopů atp.).

Tyto dvě hypotézy by bylo možné testovat pomocí prostorových simulací, ale teď by mě spíš zajímalo, jak silný vliv při vyhlášení NP hrála (a dále hraje) hrozba konfliktu s veřejností a jak moc se přihlíží k čistě biologickým faktorům (tj. té výše vzpomenuté ohroženosti, vzácnosti, nedotčenosti a podobných věcí)?
4. Může autorka krátce formulovat (nejlépe promítnout na jeden slajd) nějaká jasná praktická doporučení, která z jejích výsledků plynou? Jistěže jde o činnost nevděčnou a asi nemůžeme čekat, že by o tom hned zítra hlasovali poslanci (ostatně kdo ví, zda ještě nějaké kdy budeme mít), ale přesto pokládám za důležité, aby i vědecké studie ochránářského zaměření, kam patří i tato bakalářská práce, takové závěry obsahovaly. Třeba se jednou něco z toho skutečně prosadí...